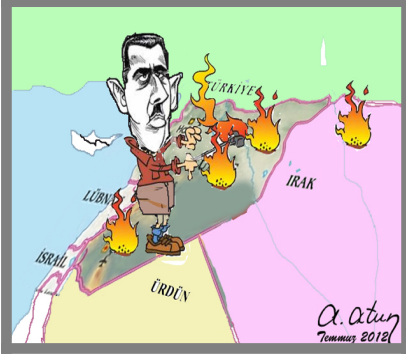

Orta Doğu'daki Fırtına

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Cum, 27/07/2012 - 07:43

Tunus'ta geçen sene Arap baharı adı ile başlayan esinti, bölgemize gelene kadar fırtınaya dönüştü.

Ortalığı kırıp geçiriyor, yakıp yıkıyor.

Suriye'nin eski devlet başkanı Beşşar Esed'in iktidarı bitti.

Eski diyorum çünkü geleceği aynen Kaddafi gibi olacak eğer tedbirli ve sağduyulu davranıp, şimdi, gerek Rusya gerekse Arap Birliği, ailesi ve elindeki serveti ile sağ salım Suriye'yi terk etmesine izin verdiği bu büyük ama çok kısa vadeli olanağı ve zaman dilimini akıllıca kullanmazsa.

Rüzgarın estiği yön belli.

Esed illaki gidecek, Suriye illaki bölünecek.

Suriye'de, bu güne değin zorla bir arada tutulmuş etnik gruplar yaşamakta.

Özellikle Esed ailesinin içinden geldiği Nusayriler çoğunluğu oluşturmuyor.

Kürtler, Türkmenler, Sunniler, Şiiler ve Hristiyanlar bölgesel olarak yaşıyor Suriye'de.

Baba Hafız Esed, kırbaçla, dayakla, baskıyla ve Gizli Servisin uyguladığı işkenceyle Suriye devletini bir arada tutmaya başarmış ve iktidarını güya dikensiz bir şekilde sürdürebilmiştir.

Hafız'ın ölümünden sonra zorla Suriye Meclisi tarafından Suriye Devlet Başkanı seçilen oğul Beşşar Esed'de aynı taktiği ve yöntemi uygulamak istedi ama internet, uydu yayınları ve küreselleşme gibi dış etkenleri dikkate almayınca veya da "ben dokunulmazım, ben ne istersem o olur" havasına girdiği için hızla kötü sona doğru gitti.

Türkiye Başbakanı Recep T. Erdoğan'ın daha ilk günlerde yaptığı "Reform Yapmalısın" çağrılarını kulak verseydi, şimdi Suriye de sular çoktan durulmuş, iç savaş gerçekleşmemiş ve demokratikleşme de başlamış olurdu.

Bu kadar kan akmaz, Suriye'nin de toprak bütünlüğü de tehlikeye girmemiş olurdu.

Şimdi Suriye'nin de toprak bütünlüğü tehlikede, Irak'ın da.

Orta Doğu'daki sınırlar, geçen yüzyılın ilk çeyreğinde, Birinci Dünya savaşından yenilgi ile çıkan Osmanlı devletinin toprakları üzerinde, hiçbir etnik yapı dikkate alınmadan, kağıt üzerinde cetvelle çizilmiş çizgilerden oluşmuştu. İngiliz istihbarat tarihinin en önemli isimlerinden biri olan Bayan Gertrude Bell çizmişti o dönemde, bugün halen kullanılmakta olan sınırları.

Yüzyıl sonra artık bu çizgiler miadını doldurdu ve geçerliliğini yitirdi.

Orta Doğu büyük bir değişime gebe.

Gönül, bu değişimin kansız olmasını ister ama bugünkü koşullarda ve insan oğlunun içindeki özgür yaşamak doğasından dolayı kansız geçmesi olası değil.

Suriye'nin Kuzeyinde yaklaşık bir buçuk milyon kadar Kürt nüfus bulunuyor. Arap Birliği ülküsü ile özellikle Suriye, Irak ve Mısır'da Yirminci yüzyılın ikinci yarısında hayata geçen Baas rejimi, bölgede Kürtleri hukuken ve cismen yok saymış, hiçbir hak vermemişti kendilerine.

Suriye'de esen Arap Sonbahar'ı, bölgedeki tüm taşları da yerinden oynattı.

İç savaş Suriye'yi parçalarken bölgede yeni oluşumlara da kapı açtı.

Nusayriler, Suriye'nin güney batı kesimlerinde salim ve özgür bir bölge oluşturamazlarsa soykırıma uğramaları veya da insanlık dışı koşullarda yaşamaya mahkum edilmeleri kaçınılmaz olacak.

Bölgede yaşayan Kürtler, Irak'taki "Kürdistan" bölgesel yönetimi ile işbirliği içinde, kendi aralarında sürecek kısa süreli bir iç savaştan sonra yeni bir oluşumu yaratacakları kesin.

Bu işbirliği Irak'ın parçalanmasına ve bölgesel bir Kürt devletinin kurulmasına yol açacak.

Irak'taki Şii'ler ile Suriye'deki Şii'lerin birleşme çabaları, Irak'taki Sunniler ile de Suriye'deki Sunnilerin birleşme çabalarını beraberinde getirecek ve birleşmeler kaçınılmaz olacak.

Her grup parçalanmakta olan bu topraklardan pay kapmaya ve kendi idareleri altında "Bölgesel bir Yönetim" kurmaya çalışacak.

Süreç içinde birçok bölgesel liderler çıkacak ve kişisel hırslar ile etnik çatışmalar, çok sayıda ölümlere ve üzücü gelişmelere yol açacak.

BM, AB ve dünya lideri devletler, belli bir aşamadan sonra yeni oluşumları tanımak ve onlarla iş birliği yapmak zorunda kalacaklar. Son aşamadaki bu sürecin KKTC'nin de önünü açacağını söylemek yanlış olmaz.

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (03/05/2024 - 06:21 tarihinde yazdırıldı):

<http://www.politikadergisi.com/makale/orta-dogudaki-firtina>

Bağlantılar:

- [1] <http://www.politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>
[2] <mailto:ataatun@politikadergisi.com>
[3] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>